

The background features a large, stylized graphic of the letters 'R' and 'A'. The 'R' is on the left, and the 'A' is on the right. Both letters are filled with a solid black color, while the negative space within and around them is a solid gold color. The text is overlaid on the top portion of these letters.

KULTUR KALENDERN

SKARA HÖST/VINTER 2011

Välkommen till Skara!

Skara är en idyllisk småstad med cirka 18 500 invånare. Redan på medeltiden var Skara en skolstad och biskopsstad. Skaras fäste som kulturturistiskt centrum är än starkare idag. I denna broschyr får du tips och information om våra kulturarrangemang.

SKARA TURISTBYRÅ

BIBLIOTEKSGATAN 3
TELEFON: 0511-325 80
WWW.SKARA.SE/TURISM

STIFTS- OCH LANDSBIBLIOTEKET

BIBLIOTEKSGATAN 3
TELEFON: 0511-320 32
WWW.SKARA.SE/BIBLIOTEK

STIFTS- OCH LANDSBIBLIOTEKET

PRUBBATORGET 1
TELEFON: 0511-320 57, 320 60
WWW.SKARA.SE/BIBLIOTEK

SKARA SKOLSCEN

FOLKUNGAGATAN 5
TELEFON: 0511-209 00
WWW.SKARASKOLSCEN.O.SE

SKARA MUSIKSKOLA

ÖSTRA KUNGSHUSGATAN 3
TELEFON: 0511-324 50
WWW.SKARA.SE

VÄSTERGÖTLANDS MUSEUM

STADSTRÄDGÅRDEN
TELEFON: 0511-260 00
WWW.VASTERGOTLANDSMUSEUM.SE

VETERINÄRHISTORISKA MUSEET

GRÅBRÖDRAGATAN 4
TELEFON: 0511-672 47
WWW.SKARA.SLU.SE/MUSEUM

DOMKYRKAN OCH VARNHEMS KLOSTERKYRKA

TELEFON: 0511-265 00
WWW.SKARAPASTORAT.SE

RIKSTEATERFÖRENINGEN I SKARA

TELEFON: 0511-102 26
WWW.RIKSTEATERN.SE/SKARA

SKARA KONSTFÖRENING

TELEFON: 0511-37 55 37
MOBIL: 070-320 81 12
WWW.SKARAKONSTFORENING.ORG

SKARA BIO KONTRAST

TELEFON: 0511-144 92
WWW.BIOKONTRAST.JUST.NU

BLADHNSKA GALLERIET

SKOLGATAN 1
TELEFON: 0511-326 88, 070-203 95 05
WWW.SKARA.SE

ROSERS SALONGER

JÄRNVÄGSGATAN 5
TELEFON: 0511-240 50, 240 60
WWW.ROSERS.SE

Foto: Camilla Karlsson

Foto: Camilla Karlsson

Kalender

UTSTÄLLNINGAR

Stifts- och landsbiblioteket,
Biblioteksgatan 3

Fasta utställningar:

Skaramissalet och andra medeltida skrifter
Västra Götaland - en medeltida trakt

Stifts- och landsbiblioteket,
Prubbatorget 1

Kvinnors vardag i ett klick

Västergötlands museum

Fasta utställningar:

Skara i medeltid
Bronssköldarna från Källand
Agnes de Frumerie

Tillfälliga utställningar:

- 9 oktober
Sleven & Grytan - mathistoria serverad
utifrån museets samlingar

24 september- 13 november
Revolution i skogen - Allmojakt och
sambandsomvandling

1 oktober - 13 november
Ambulastories – Konstnären som pilgrim

15 oktober - 11 november
Fotomaraton

12 november - 29 januari 2012
70 år med Skara Fotoklubb

27 november - 29 januari 2012
Julutställning - i år utformad som ett
sällskapsspel

Bladhska Galleriet

3 - 18 september
Marylyn Hamilton Gierow, skulptur

24 september - 9 oktober
Margareta Pensjö, måleri

17 - 23 oktober
Skarasalongen

5, 7-11 och 14-18 november
Målargrupper från Fontänens dagligverksam-
het visar sina alster

26 november - 11 december
Claes Magnusson, smide

Skara Domkyrka

5 oktober - 13 november
Magnus Ladulås gravöppning

Berits ateljé, Härlundagatan 52

15 - 23 oktober
Berit Hallström, Elsie Jern och Kent
Andersson ställer ut

ÖVRIGT

26-30 september
Smedjeveckan, SLU

27 september - 2 oktober
Skjutsimulator för simulerad jakt,
Västergötlands museum

15-23 oktober
Kulturveckan 2011

8-17 november
Skara Filmfestival

14 - 22 december
Trädens julförsäljning, Bladhska Galleriet

Kultur i Ljungstorps Bygdegård

Ljungstorps bygdegård för ut kulturen till människorna på landsbygden. Under hösten och vintern 2011 bjuds på ett digert program av slöjd- och hantverksmässa, teater och filmvisningar.

Mor och dotter Solveig Bergqvist-Larsson och Cecilia Bergqvist spelar i föreställningen Misstag och dikeskörningar.

Två filmkvällar anordnas under hösten, den 12 oktober då filmen *Pöjker i Böja* visas, och den 16 november då filmen har titeln *Vindmannen*.

Den 22 oktober ska alla som är intresserade av Ljungstorp komma till bygdegården. Verna Andersson och Roland Holm arrangerar en kväll där de berättar om Ljungstorp, så som det var och så som det är idag, under titeln *Mötesplats Ljungstorp*.

Helgen den 29-30 oktober har alla slöjdare och hantverkare chans att visa sina alster på den traditionella *Slöjd- och hantverksmässan*. Och i bistra december, den 11, kommer *Lucia* även till Ljungstorps bygdegård.

Bygdegårdsföreningen i Ljungstorp arbetar febrilt för att ordna ett så brett och lockande program som möjligt. Hösten 2011 inleds med teater den 21 september. Föreningen har ett tätt samarbete med Skara Teaterförening och varje vår och varje höst går ridån upp på bygdegårdens scen. Mindre pjäser och stora föreställningar från Göteborgsoperan har spelats upp inför en fullsatt bygdegårdssal. Den här hösten heter teaterföreställningen *Misstag och Dikeskörningar* och det är författarna själva, Solveig Bergqvist-Larsson och Cecilia Bergqvist, som står på scen. Självklart ingår förtäring i entrébiljetten.

Slöjdmässan i Ljungstorps bygdegård bjuder på både det ena och det andra...!

Välkommen till mycket kultur i Ljungstorp under hösten och vintern!

SEPTEMBER

Fredag 2 september

80-talsparty, Mangos

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

Lördag 3 september

09:00-16:00 Taxutställning, Fornbyn

09:00-18:00 Domkyrkans dag, Skara Domkyrka

10:00-17:00 Medeltidsdag i Skara, runt Skara Domkyrka

11:00-14:00 Vernissage: Marylyn Hamilton Gierow - skulptur, Bladhska Galleriet

17:00 Konsert, Skara Domkyrka

Söndag 4 september

11:00-17:00 Hornborgadagen, Fågeludden och Heljesgården

Onsdag 7 september

19:00 Föredrag med Lars-Erik Johansson: Nordiska språken och deras framtid, Prubbasalen Stifts- och landsbiblioteket

Torsdag 8 september

14:00 Trivselträff, Betaniakyrkan

18:00 Kvällsguidning vid Hornborgasjön, samling vid Trändansen

Fredag 9 september

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

14:30 Storbingo, Frejan

Lördag 10 september

08:45 Kvinnofrukost, Betaniakyrkan

13:00 Familjedag, Axvall

18:00 Gospelkören Celebration, Norra Vings kyrka

Söndag 11 september

10:00-15:00 Öppen trädgård, Marum

18:00 Orgelkonsert, Skara Domkyrka

Måndag 12 september

18:30 Möte med Skaras Filatelistförening, Frejan

19:00 Föredrag med biskop Erik Aurelius: "Ondskan och Gud", Mariasalen Kyrkans Hus

Tisdag 13 september

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park

Torsdag 15 september

9:30-15:15 Kyrkohistoriskt seminarium, Västergötlands museum

14:00-16:00 Trivselträff, Missionskyrkan

18:00 Kvällsguidning vid Hornborgasjön, samling vid utloppet P

Fredag 16 september

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 17 september

Oktoberfest, Skara Stadshotell

Söndag 18 september

18:00 Föredrag med Lars Widell: Dag Hammarsköld och hans bok vägmärken, Skara Domkyrka

Tisdag 20 september

15:00 Besök från Tanzania – biskop Benson Bagonza, Mariasalen Kyrkans Hus

18:30 Evy Palm berättar, Skara Idrotts-historiskas klubblokal Skaraborgsgatan 29A

Onsdag 21 september

19:00 Teater: Misstag och dikeskörningar, Ljungstorps Bygdegård.

Anmälan 0511-606 79/603 04.

Torsdag 22 september

18:00 Kvällsguidning vid Hornborgasjön, samling vid Blängsmossens P

18:30 Film: Möte i Toscana
Skara Bio Kontrast, Biografen Grand

Fredag 23 september

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

Lördag 24 september

Oktoberfest, Skara Stadshotell

09:00-17:00 Fotomaraton, start kl 9-13 vid undervisningshuset, SLU

11:00-14:00 Vernissage: Margareta Pensjö - måleri, Bladhska Galleriet

14:00 Ny utställning öppnar! Revolution i skogen - allmogejakt och samhällsomvandling, Västergötlands museum

15:00-22:00 Öppen gård, Heljesgården

18:00 Musik i höstkvällen - Oleman, Heljesgården

18:30 Skara Filatelistförenings stora auktion, Tellus

A photograph of a man wearing a chainmail hood, looking off to the side. The image is partially obscured by a semi-transparent grey box containing text.

Medeltidsdagen i Skara

Lördagen den 3 september 2011

kl. 10.00-17.00

Plats: Omkring Skara Domkyrka

Välkommen!

Den 3 september flyttas Skaras centrum många hundra år tillbaka i tiden. Alla som vill följa med på tidsresan är välkomna till platsen runt Domkyrkan!

- Medeltida marknad med allt från mat, kläder och smycken
- Matupplevelser med medeltida stuk
- Skara Medeltidsgille medverkar med upplevelser för både barn och vuxna
- Skara Medeltidsgille visar och säljer tidsaktuella dräkter
- Sång och musik
- Riddare och lekar
- Gycklaren Curry-Curry

SKARA

Välkommen att följa med
tillbaka till medeltiden...!

Söndag 25 september

Hösttåget Skara-Lundsbrunn,
för tidtabell se www.skklj.se

11:00-17:00 Öppen gård, Heljesgården

16:30 Musikalisk salong, Veterinärmuseet.

Anmälan 0511-672 47.

18:00 Jubileumskonsert - Skara Manskör 90 år,
Skara Domkyrka

18:30 Frimärkets dag, Axevalla travbana

Måndag 26 september

18:00-21:30 Inspirationskväll för tjejer med
Mia Törnblom och Susanne Pettersson,
Rosers salonger

Tisdag 27 september

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park

Onsdag 28 september

10:30-16:00 Hernquistdagen - till minne av
Peter Hernquist, SLU

14:00 Senioremodevisning, Ardalagården

15:00 Underhållning, Frejan

18:00-19:00 Informationsträff om Amnesty,
Stifts- och landsbiblioteket, Prubbatorget 1

Torsdag 29 september

14:00 Föreläsning med Annemarie Tullsson:
Konsumentfrågor, Viktoriagårdens samlingslokal

18:00 Kvällsguidning vid Hornborgasjön,
samling vid Fågeluddens P

19:00 Öppen scen, Music Factory

Fredag 30 september

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

OKTOBER

Lördag 1 oktober

Oktoberfest, Skara Stadshotell

11:00-01:00 Konstnatten: Ateljé Holgers

12:00-01:00 Konstnatten: Ateljé
Broddetorparn

12:00-01:00 Konstnatten: Ateljé Grodan

12:00-01:00 Konstnatten: Vallevägens konst,
Aspelid Varnhem

14:00 Vernissage, Ambulastories- Konstnären
som pilgrim, Västergötlands museum

Söndag 2 oktober

Hösttåget Skara-Lundsbrunn,
för tidtabell se www.skklj.se

10:00-12:00 Familjedag i Händene, Fornbyn

11:00-17:00 Konstnatten: Ateljé Holgers

12:00-17:00 Konstnatten: Ateljé Broddetorparn

12:00-17:00 Konstnatten: Ateljé Grodan

12:00-17:00 Konstnatten: Vallevägens konst,
Aspelid Varnhem

Måndag 3 oktober

18:30 Regional frimärksträff med Skaras
Filatelistförening, Frejan

Tisdag 4 oktober

Peppar, peppar - en dag för seniorers säkerhet,
Rosers salonger och Djäknescenen

Onsdag 5 oktober

18:30 Musikskolans elevafton, Djäkneskolans aula

18:30 Vernissage: Maria Vretemark - Mitt möte
med Magnus Ladulås, Skara Domkyrka

19:00 Föreläsning med Daniel Serra: "Fest och
fasta för riddare och vanligt folk i 1300- och
1400-talets Skandinavien",
Västergötlands museum

Torsdag 6 oktober

14:00 Trivselträff, Betaniakyrkan

18:00 Kvällsguidning vid Hornborgasjön,
samling vid Fågeluddens P

18:30 Film: Medan åren går
Skara Bio Kontrast, Biografen Grand

18:45-20:45 Käseri med Uno Bohman,
Prubbasalen Stifts- och landsbiblioteket

Fredag 7 oktober

12:00 Musik vid lunchtid i Skara Domkyrka

14:00-16:00 Höstfest, Viktoriagården.
Anmälan 0511-325 02.

14:30 Storbingo, Frejan

21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 8 oktober

08:45 Kvinnofrukost, Betaniakyrkan

09:30 Kulturvandring i Valle, start vid
Eahagens P, 09:00 samäkning från COOP:s P

10:00-15:00 Loppis- och höstmarknad,
Vallegården Eggby

15:00 Föredrag med Göran Skytte: Att säga Ja
till Jesus, Djäkneskolans aula

Magnus Ladulås gravöppning

Utställning i Skara domkyrka 5 oktober - 13 november 2011

Vernissage onsdag 5 oktober kl. 18.30

"Mitt möte med Magnus Ladulås", föredrag av Fil.dr. Maria Vretemark.

Våren 2011 öppnades Magnus Ladulås grav i Riddarholmskyrkan. Bakom gravöppningen står ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt och en mängd olika undersökningar gjordes och ny kunskap tillförs.

Utställningen kan i höst ses i Skara domkyrka. I utställningen presenteras gravöppningen och resultaten som hittills framkommit. De gravlagda individerna presenteras var och en för sig; vilka sjukdomar de haft, hur länge de levde och vilken historisk person de kan ha varit. Utställningen är ett samarbete mellan Stockholms medeltidsmuseum och Kungliga Husgerådskammaren.

Läs mer på:

www.skarapastorat.se och www.kungahuset.se/kungligaslotten/aktuell

Forskningsprojektet kan du även följa på www.magnusladulas.blogg.se

Skara domkyrka är öppen dagligen kl. 10.00-16.00.

Magnus Ladulås grav i Riddarholmskyrkan.

Söndag 9 oktober

18:00 Konsert, Skara Domkyrka
18:00 Skarabygdens symfoniorkester,
Rosers salonger

Måndag 10 oktober

19:15 Författarbesök: Peter Törnqvist och Erik Andersson, bibl.torget Stifts- och landsbibl.

Tisdag 11 oktober

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park

Onsdag 12 oktober

19:00 Filmkväll: Pöjkera i Böja, Ljungstorp Bygdegård
19:00 Föredrag med Olov Holmstrand: "Uranbrytning - hot mot västgötabergen", Prubbasalen Stifts- och landsbiblioteket
19:00 Föreläsning med Carina Ahlström: "Personer och händelser i vår tid ur Skaras skolhistoria", Västergötlands museum

Torsdag 13 oktober

14:00-16:00 Trivselträff, Missionskyrkan
19:00 Musikalisk föreställning: "Somliga går med trasiga skor...", Skara skolscen

Fredag 14 oktober

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka
21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 15 oktober

13:00 Fotomaraton 2011, invigning och prisutdelning, Västergötlands museum

Söndag 16 oktober

15:00 Guidning i Skaras parker och grönområden, samling i Botan
18:00 Konsert, Skara domkyrka

Måndag 17 oktober

18:30 Peter och Cecilia Hagström berättar om Istrums SK:s friidrott, Skaraborgsgatan 29A
19:00 Föredrag med Owe "Långsamheten" Wikström: "Religion som livstydning", Mariasalen Kyrkans Hus

Onsdag 19 oktober

18:00 Musikskolans lärarkonsert, Bibliotekstorget Stifts- och landsbiblioteket
19:00 Föreläsning med Barbro Olofsson och Inga Lundström: "Djäkneliv i Skara", Västergötlands museum
19:00 Om Olle Adolphsson, hans musik och liv, Rosers salonger

Torsdag 20 oktober

12:00 Musikskolans elevkonsert, Bibliotekstorget Stifts- och landsbiblioteket
12:30 Lunchlyrik, Prubbasalen Stifts- och landsbiblioteket
13:30-14:00 Lilla Vicke Vire - Föreställning för bebis 6-12 månader, Sagorummet Stifts- och landsbiblioteket
18:30 Skara Filmfestival visar: "Gudar och människor", Biografen Grand
19:00 Öppen scen, Bibliotekstorget Stifts- och landsbiblioteket

Fredag 21 oktober

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka
17:00-24:00 Spökvandring, Fornbyn
21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 22 oktober

16:00 Mötesplats Ljungstorp: Ljungstorp förr och nu, Ljungstorp Bygdegård
17:00-24:00 Spökvandring, Fornbyn

Söndag 23 oktober

14:00 Visning av Djäknestallet
18:00 Orgelkonsert för fyra händer, Skara Domkyrka

Måndag 24 oktober

18:30 Möte med Skara Filatelistförening, Frejan

Tisdag 25 oktober

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park

Göran Skytte i Djäkneskolans aula

Göran Skytte kommer till Skara lördagen den 8 oktober kl. 15.00

Att säga Ja till Jesus – om hopp och tvivel, längtan och avstånd

Göran Skytte är journalisten som har gått en krokig väg genom livet fram till idag. Nu är han författare, kolumnist och estradör. Han har de senaste åren talat på hundratals möten i alla möjliga sammanhang. Över 100 000 personer har kommit för att lyssna. Den 8 oktober kommer han till Skara på inbjudan av Skara Samkristna. Det blir ett tillfälle man inte ska missa.

Inträde 50:- (barn och ungdom fritt).

Läs mer på www.goranskytte.se

Arr: Skara Samkristna.

Vägen mot framtiden

Svenska kyrkan är en kyrka för alla. En kyrka där Gud, liksom medlemmarnas delaktighet, är viktig. En kyrka som bygger nätverk för att församlingen ska bli en kraft som gör skillnad. En kyrka som fritt, öppet och målinriktat diskuterar och planerar för att möta framtiden.

Du som inte är medlem – välkommen att bli det!

Bli en del av gemenskapen, som är både lokal och världsvid. Som medlem bidrar du till barn- och ungdomsverksamhet, stöd till sjuka, ensamma, sörjande och utsatta, gudstjänster, körer och musikevenemang, dop, konfirmationer, vigslar och begravningar, underhåll av kyrkobyggnader, insatser vid krissituationer m.m.

SKARA PASTORAT

Vill du veta mer?

Skara pastorat, tel. 0511-265 00
skara.pastorat@svenskakyrkan.se
www.skarapastorat.se

Onsdag 26 oktober

15:00 Underhållning, Frejan anm 0511-324 92

19:00 Föreläsning med Bengt Olén: Jägaren och Samlaren, Västergötlands museum

Fredag 28 oktober

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

Lördag 29 oktober

10:00-16:00 Slöjd- och hantverksmessa, Ljungstorps bygdegård

10:00-19:00 Kördag och konsert med LarsLisa Andersson - körövning kl. 10 och konsert kl. 19, Missionskyrkan

Söndag 30 oktober

10:00-16:00 Slöjd- och hantverksmessa, Ljungstorps bygdegård

NOVEMBER**Onsdag 2 november**

13:00-16:00 Med mor- och/eller farföräldrar till magasinet!, Västergötlands museum

Torsdag 3 november

14:00 Trivselträff, Betaniakyrkan

18:30 Kvällsmessa, Västra Gerums kyrka

18:45-20:45 Kåseri med Uno Bohman, Prubbasalen Stifts- och landsbiblioteket

Fredag 4 november

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

14:30 Storbingo, Frejan

21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 5 november

18:00 Musikgudstjänst, Skara domkyrka

Söndag 6 november

18:00 Musikens Vänner sjunger, Djäkneskolans trappa

Tisdag 8 november

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park

10-årsjubileum, extra lång festival

Skara Filmfestival

8-17 november

Onsdag 9 november

19:00 Föreläsning med jaktvårdskonsulent Erik-Ludvig Berggren: Vildsvinet, viltet och jakten, Västergötlands museum

19:00 Mysryskväll: Sällsamma historier med Hertha Berggren, Prubbasalen Stifts- och landsbiblioteket

Torsdag 10 november

14:00-16:00 Trivselträff, Missionskyrkan

Fredag 11 november

11:11 Skara IF 111 år firas, Skaraborgsgatan 29A

12:00 Kalkonmiddag, Ardalagården.

Anmälan 0511-328 92.

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 12 november

Arkivens dag; Tema konst

08:45 Kvinnofrukost, Betaniakyrkan

13:00 Vernissage: Skara fotoklubb 70 år, Västergötlands museum

15:00 Lotterier/Servering. Auktion från 17. Varnhems Allianskyrka

Söndag 13 november

16:00 Konsert, Skara domkyrka

Måndag 14 november

18:30 Möte med Skaras Filatelistförening, Frejan

19:00 Föredrag med Ingmar Karlsson: "Islam och demokrati - två oförenliga begrepp?", Mariasalen Kyrkans Hus

Revolution i skogen

*Allmogejakt
och samhällsomvandling*

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
VÄSTARVET

24 september - 13 november

1789 var ett revolutionens år i Europa. Så också i de svenska jaktmarkerna. Då gav Gustaf III den svenska allmogen rätt att jaga på egen mark. Tidigare var detta kungens och adelns privilegium.

Situationen för viltet hade varit dålig redan innan, eftersom tjuvjakt var vanligt förekommande, men nu blev det rent katastrofalt! Rådjuren pressades söderut ned till Skåne där Övedsklosters fredade marker blev räddningen. Älgen överlevde däremot norröver – till Hunneberg återkom den inte förrän 1868!

När vargens bytesdjur minskade i antal blev angreppen på tamdjur allt vanligare. Misären på landsbygden hade länge varit svår och nu blev läget ännu värre.

1830 bildades så Svenska Jägareförbundet med det uttalade målet att införa viltvård och jaktkultur.

Den här utställningen berättar den dramatiska historien om viltet och allmogejakten i Västsverige från 1789 fram till 1900-talets början.

västergötlands museum

www.vastergotlandsmuseum.se

Tisdag 15 november

19:00 Kura skymning: Humor i Norden, bibl.torget Stifts- och landsbiblioteket

Onsdag 16 november

19:00 Filmkväll: Vindmannen, Ljungstorps Bygdegård

19:00 Föreläsning med Maria Möller och Peter Nolskog: "Rävens dvärgbandmask", Västergötlands museum

Torsdag 17 november

13:30-14:00 Lilla Vicke Vire - Föreställning för bebis 6-12 månader, Sagorummet Stifts- och landsbiblioteket

Fredag 18 november

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

Lördag 19 november

11:00-16:00 KråkJul, Kråks Herrgård

09:30-13:00 Novemberkaffe, Mariasalen Kyrkans Hus

13:30 Nostalgi och gamla Oplar, Opelmuseet N:a Lundby samling i Krabbelund kl. 13

Söndag 20 november

11:00-16:00 KråkJul, Kråks Herrgård

15:00 Musikalisk salong, Veterinärmuseet. Anmälan 0511-672 47.

18:00 Konsert, Skara domkyrka

Tisdag 22 november

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park

Onsdag 23 november

15:00 Underhållning, Frejan

19:00 Föredrag med Bodil Jönsson: "Civillkurage", Västergötlands museum

Torsdag 24 november

18:45-20:45 Käseri med Uno Bohman, Prubbasalen Stifts- och landsbiblioteket

19:00 Föredrag med Stefan Johansson: "Hästnäringens betydelse i Sverige och Skaraborg", Stifts- och landsbiblioteket, Biblioteksgatan 3

Fredag 25 november

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

19:00 Teater: "Natthärberget", Skara Skolscen
21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 26 november

11:00-15:00 Varnhemsgruppen visar tavlor, Galleri Peter Hernquist

13:00 Lokalhistoriskt seminarium, Västergötlands museum. Anmälan 0511-260 29.

18:00 Teater: "Natthärberget", Skara Skolscen

Söndag 27 november

12:00-18:00 Varnhemsgruppen visar tavlor, Galleri Peter Hernquist

12:30 Adventsbazar, Mariasalen Kyrkans Hus

13:00 Julutställningen, i år utformad som ett sällskapsspel, öppnar, Västergötlands museum

18:00 Adventsmusik, Skara Domkyrka

Måndag 28 november

10:30 Ljusstöpning, Viktoriagården

Onsdag 30 november

18:00-21:00 Julstuga, Västergötlands museum

DECEMBER

Torsdag 1 december

14:00 Trivselträff, Betaniakyrkan

19:00 Musikalisk salong, Veterinärmuseet. Anmälan 0511-672 47.

Fredag 2 december

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka

14:30 Storbingo, Frejan

19:00 Teater: "Natthärberget", Skara Skolscen

21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 3 december

18:00 Teater: "Natthärberget", Skara Skolscen

Måndag 5 december

18:30 Julfest och klapputdelning med Skara Filatelistförening, Stadskällaren

Onsdag 7 december

18:00 Musikskolans julkonsert, Rosers salonger

Torsdag 8 december

14:00-16:00 Trivselträff, Missionskyrkan

Juligt på Västergötlands museum

Som sig bör står julen i centrum på Västergötlands museum från slutet av november och en bit in i januari. Den klassiska julen visas i utställningar, evenemang och traditionsfyllda träffar.

Museet startar julförberedelserna med *KråkJul* på Kråks Herrgård, mat och slöjd, 19-20 november. En mycket stämningsfull julmarknad i historisk herrgårdsmiljö.

Det *lokalhistoriska seminariet* räknas i år till julförberedelserna! Den 26 november kan besökarna se och höra professor emeritus Kurt Genrup och krögaren, vinkännaren och professorn i matkonst Carl-Jan Granqvist tala om julmat i Västergötland och annorstädes. Observera att anmälan krävs!

Foto: Håkan Nordlöf

Årets *julutställning* är utformad som ett sällskapsspel! Spela dig igenom december och lär dig mera om seder och bruk! Vernissagen av utställningen/spelet är den 27 november. Spelet är lämpligt från 8 år och spelas med fördel i blandade åldersgrupper.

Julstuga med julhantverk blir det onsdagen den 30 november. Här kan du frossa i silkespapper och andra "juliga" material för att göra personliga juldekorationer.

Traditionellt *julgransröste* blir det den 14:e januari. Under ledning av Ann-Marie och Håkan Milton dansar vi ut julen till välkända sånglekar. Kanske blir det en och annan överraskning till barnen denna dag!

västergötlands museum
www.vastergotlandsmuseum.se

Ha en God Jul med Västergötlands museum!

December forts.**Fredag 9 december**

10:00-14:00 Hantverksmarknad,
Viktoriagården

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka
21:00-01:00 Fredagssvängen, Fokus Folkets Park

Lördag 10 december

08:45 Kvinnofrukost, Betaniakyrkan
15:00-15:45 Barnteater: "Hur långt når
Alfons?", Stifts- och landsbiblioteket,
Prubbatorget 1

Söndag 11 december

16:00 Luciafirande, Ljungstorps Bygdegård
16:00 Luciagudstjänst, Eggby kyrka
18:00 Luciagudstjänst, Synnerby kyrka

Tisdag 13 december

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park
19:30 Luciakonsert, Skara Domkyrka

Fredag 16 december

12:00 Musik vid lunchtid, Skara Domkyrka
19:00 Luciaprogram, Skara Skolscen

Lördag 17 december

14:00-17:00 Lilla julafton med Skara Gille,
Båtsmanshuset
18:00 Luciaprogram, Skara Skolscen

Söndag 18 december

18:00 Vi sjunger in julen, Vinköls kyrka

Onsdag 21 december

16:00 Underhållning, Frejan anm 324 92
18:00 Musikskolans julkonsert, Skara Domkyrka
19:00 Julkonsert med Skara Manskör,
Djäkneskolans aula

Lördag 24 december

10:00 Gudstjänst vid julkрубban, Öglunda kyrka
11:00 Gudstjänst med levande julkрубba,
Skara Domkyrka
11:00 Julbön, S:ta Anna gården

11:00 Gudstjänst vid julkрубban,
Varnhems klosterkyrka
16:30 Julefridens utblåsande, Stortorget
17:00 Julbön, Skara Domkyrka
17:00 Julbön, Norra Vings kyrka
23:00 Julnattsmässa, Skara Domkyrka
23:00 Julnattsmässa, N:a Lundby kyrka
23:30 Julnattsmässa, Synnerby kyrka

Söndag 25 december

06:00 Julotta, Skärvs kyrka
07:00 Julotta, Skara Domkyrka
07:00 Julotta, Västra Gerums kyrka
07:00 Julotta, Varnhems klosterkyrka
07:30 Julotta, Skånings-Åsaka kyrka

Måndag 26 december

18:00 Julmusik, Eggby kyrka

Tisdag 27 december

18:00-22:00 PRO-dans, Fokus Folkets Park

Onsdag 28 december

19:00 Julmusik, Varnhems klosterkyrka

Lördag 31 december

15:00 Nyårsbön, Skara Domkyrka
17:00 Nyårsbön, Norra Vings kyrka
17:00 Nyårsbön, Öglunda kyrka
17:00 Ekumenisk nyårsbön, Korskyrkan Ardala
22:00-23:30 Nyårskonsert, Skara Domkyrka,
Domkyrkans portar öppnar kl 21:00
00:00 Hejdundrande fyrverkeri vid Brobacka

JANUARI 2012**Fredag 6 januari**

18:00 Musikgudstjänst, Skara Domkyrka

KA

västergötlands museum

